

โรคไตอักเสบในเด็ก

จัดทำโดย ชมรมโรคไตเด็กแห่งประเทศไทย

ไตอักเสบเกิดจากอะไร ?

โรคไตอักเสบในเด็ก ส่วนใหญ่เกิดภายหลังการติดเชื้อคออักเสบหรือผิวหนังจากเชื้อแบคทีเรียชนิดสเตรปโตคอคคัส ส่วนน้อยเกิดร่วมกับโรคอื่นๆ เช่น โรคเอสแอลอี (โรคพุ่มพวง) โรคฮีนอกเซอร์ไลน์ (HenochSchonleinpurpura) เป็นต้น

รู้ได้อย่างไรว่าเป็นไตอักเสบ ?

อาการที่สำคัญ คือ บวมตามร่างกาย เช่น หน้าตา ขาทั้งสองข้าง เป็นต้น น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ใส่เสื้อผ้าคับขึ้น หายใจหอบเหนื่อย นอกจากนี้อาจพบว่ามีสีแฉะ มีสีน้ำตาลในปัสสาวะ มีเลือดในปัสสาวะ บ่นปวดศีรษะ ตาพร่ามัวหรือชกจากการที่มีความดันเลือดสูง นอกจากนี้อาจมีอาการร่วมอื่นๆ เช่น ถ้าสาเหตุเกิดจากโรคเอสแอลอีเด็กมักมีอาการผื่นตามใบหน้า ปวดข้อ ผื่นมีแผลในปากซึ่งถ้าสาเหตุเกิดจากโรคฮีนอกเซอร์ไลน์เด็กจะมีผื่นแดงบริเวณขาทั้ง 2 ข้าง ปวดข้อ ปวดท้อง ถ่ายอุจจาระมีเลือดปนหรือถ่ายดำ เป็นต้น

ไตอักเสบวินิจฉัยอย่างไร ?

การวินิจฉัยไตอักเสบอาศัยประวัติว่ามีอาการบวม ความดันเลือดสูง ร่วมกับการตรวจพบเม็ดเลือดแดงในปัสสาวะ สำหรับการหาสาเหตุของการเกิดไตอักเสบ แพทย์จะประเมินจากอาการที่ตรวจพบร่วมกับการตรวจเลือด ในเด็กบางรายอาจจำเป็นต้องได้รับการตรวจชิ้นเนื้อไตเพื่อการวินิจฉัยโรค

อันตรายจากไตอักเสบ ?

หากไตอักเสบรุนแรงจะเกิดภาวะไตวายเฉียบพลันได้ ซึ่งทำให้เด็กมีปัสสาวะออกน้อยลง ความดันเลือดสูงจนชัก หอบเหนื่อย เกลือแร่และของเสียในเลือดผิดปกติจนการทำงานของอวัยวะอื่นๆ ในร่างกายผิดปกติ หากไม่ได้รับการรักษาทันที่ อาจเกิดภาวะไตวายเรื้อรังได้

ไตอักเสบรักษาอย่างไร?

โดยทั่วไปแพทย์จำเป็นต้องจำกัดการดื่มน้ำ จำกัดอาหารรสเค็ม เช่น เกลือ ซีอิ๊ว น้ำปลา บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ขนมขบเคี้ยว เป็นต้น ให้ยาขับปัสสาวะเพื่อลดอาการบวม ให้นอนพักและงดการออกกำลังกายในช่วงที่ความดันเลือดสูง ส่วนการรักษาจำเพาะนั้นขึ้นกับสาเหตุของโรค เช่น หากเกิดจากโรคเอสแอลอีหรือโรคฮีนอกเซอร์ไลน์แพทย์อาจพิจารณาให้การรักษาด้วยสเตียรอยด์หรือยากกดภูมิคุ้มกันบางชนิดเป็นต้น

ไตอักเสบหายได้หรือไม่ ?

ไตอักเสบที่เกิดภายหลังการติดเชื้อมักจะดีขึ้นภายใน 2-4 สัปดาห์หากไตอักเสบเกิดจากโรคเอสแอลอีผู้ป่วยต้องได้รับการรักษาด้วยยาสเตียรอยด์หรือยากกดภูมิคุ้มกัน โดยต้องรับประทานยาอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมโรค หลีกเลี่ยงแสงแดดจัดหลีกเลี่ยงการเจ็บป่วยติดเชื้อเพื่อลดการกำเริบของโรค

เรียบเรียงโดย พญ. อรอุษมา ศิริมงคลชัยกุล คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ผศ.นพ.ขวัญชัย ไพโรจน์สกุลคณะแพทยศาสตร์รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อ มกราคม 2559